

Eiropas
Komisija

Komisijas atbilde Eiropas pilsoņu
iniciatīvai

KOSMĒTIKAS LĪDZEKĻI BEZ NEŽĒLĪBAS: TIEKTIES UZ EIROPU, KURĀ NENOTIEK IZMĒĢINĀJUMI AR DZĪVNIEMIEM

2023. gada jūlijs
#EUTakeTheInitiative

Turpina augt to Eiropas pilsoņu iniciatīvu skaits, kas ir veiksmīgi ieguvušas nepieciešamo atbalstu, lai Komisija sniegtu atbildi. Šī ir devītā veiksmīgā pilsoņu iniciatīva. Dažas no tām ir sekmējušas jaunu tiesību aktu pieņemšanu, bet citas ir guvušas citus jēgpilnus rezultātus, piemēram, panākušas ietekmes novērtējumu uzsākšanu vai nodrošinājušas, ka tiesību aktu priekšlikumi, kas uzreiz atbilst iniciatīvas mērķiem, tiek ātri pieņemti un ieviesti visā ES. Visas iniciatīvas ir radījušas informatīvos tīklus un vairojušas iedzīvotāju un politikas veidotāju izpratni par aktuāliem jautājumiem.

AUTORU MĒRĶI

Pastiprināt aizliegumu veikt kosmētikas līdzekļu izmēģinājumus ar dzīvniekiem, pārveidot ķīmikāliju regulējumu un modernizēt zinātnei ar izmaiņām tiesību aktos, lai:

attiecībā
ne uz vienu
kosmētikas līdzekļu
sastāvdaļu nekādos
nolūkos nekad netiktu
veikti izmēģinājumi ar
dzīvniekiem

nodrošinātu
tādu ķīmisko vielu
pārvaldību, kura
neparedz jaunas
prasības veikt
izmēģinājumus ar
dzīvniekiem

apņemties
sagatavot ceļvedi,
kā līdz pašreizējā
sasaukuma perioda
beigām ES pakāpeniski
izbeigt visus
izmēģinājumus ar
dzīvniekiem

IESAISTE

1 217 916 parakstītāju 27 ES dalībvalstīs.

KOMISIJAS ATBILDE PILSONU INICIATĪVAI

Atbildot uz pilsoņu iniciatīvas mērķiem, Komisija piedāvā veikt šādas darbības:

- ▶ turpināt **piemērot un īstenot aizliegumu veikt kosmētikas līdzekļu izmēģinājumus ar dzīvniekiem** ES Kosmētikas līdzekļu regulas ietvaros;
- ▶ apsvērt nepieciešamību veikt izmaiņas tiesību aktos, lai **precizētu saikni starp ES Kosmētikas līdzekļu un REACH regulu**, pamatojoties uz pašreiz tiesā notiekošās pārskatīšanas rezultātiem;
- ▶ paredzot dažādas darbības un pakāpenisku pāreju uz izmēģinājumu ar dzīvniekiem aizstāšanu un iesaistot visas iesaistītās puses, sākt darbu pie ceļveža, **kā ķīmiskās drošības novērtējumos aizstāt izmēģinājumus ar dzīvniekiem**;
- ▶ uzsākt virkni pasākumu, lai paātrinātu **izmēģinājumu ar dzīvniekiem samazināšanu pētniecības, izglītības un apmācības jomā**, ieskaitot izpētes seminārus, un atbalstīt jaunas apmācību iniciatīvas jaunajiem zinātniekiem;
- ▶ turpināt ar **ES finansējumu atbalstīt pētījumus par alternatīvām izmēģinājumiem ar dzīvniekiem**.

LAIKA ASS

IZMĒĢINĀJUMI AR DZĪVNIEKIEM EIROPĀ

Izmēģinājumiem ar dzīvniekiem ir bijusi svarīga loma, lai novērtētu ķīmikāliju radīto risku cilvēku veselībai vai videi, novērtētu zāles, kā arī pētniecībā un izglītībā.

ES ir mazinājušies izmēģinājumu ar dzīvniekiem apmēri: no **8,8 miljoniem** dzīvnieku 2018. gadā līdz **8,5 miljoniem** 2019. gadā un **7,9 miljoniem** 2020. gadā.

17 % izmēģinājumu ar dzīvniekiem notiek regulatīvos nolūkos, **75 %** no tiem notiek, lai apstiprinātu cilvēkiem un dzīvniekiem paredzētās zāles.

72 % no visiem izmēģinājumiem ar dzīvniekiem notiek pētniecības nolūkos.

ES APŅEMAS AIZSTĀT, SAMAZINĀT UN PRECIZĒT IZMĒĢINĀJUMUS AR DZĪVNIEKIEM

Komisija strādā, lai atbalstītu pētījumus un inovācijas izmēģinājumus bez dzīvniekiem un lai veicinātu alternatīvas izmēģinājumu metodes.

- ▶ Pēdējo 20 gadu laikā Komisija ir ieguldījusi **1 miljardu €** vairāk nekā 300 pētījumu projektu, kas saistīti ar alternatīvām izmēģinājumiem ar dzīvniekiem.
- ▶ Kā daļa no Komisijas Kopīgā pētniecības centra ir izveidota **ES References laboratorija** (EURL ECVAM), kas izstrādā, veicina un attīsta alternatīvas izmēģinājumiem ar dzīvniekiem.

PAŠREIZĒJIE TIESĪBU AKTI

ES jau šobrīd visās savās politikās nodrošina stingru dzīvnieku labturības aizsardzību. ES Kosmētikas līdzekļu regulas ietvaros tā ir arī skaidri aizliegusi izmēģinājumus ar dzīvniekiem un ieviesusi noteikumus, lai aizstātu, samazinātu un precizētu izmēģinājumus ar dzīvniekiem regulatīvos nolūkos, kur tas ir iespējams.

Līguma par Eiropas Savienības darbību 13. pants: pienācīga uzmanība ir jāvelta dzīvnieku kā jutīgu būtnu labturības prasībām.

ES Kosmētikas līdzekļu regula: spēkā no 2013. gada; nosakot aizliegumu laist tirgū kosmētikas līdzekļus, kas ir izmēģināti uz dzīvniekiem, tā nodrošina visspēcīgāko aizsardzību pret izmēģinājumiem ar dzīvniekiem.

ES Ķīmikāliju regula (REACH): reģistrējot noteiktas ķīmiskās vielas, izmēģinājumi ar dzīvniekiem ir izmantojami kā galējais līdzeklis; izmēģinājumi ar mugurkaulniekiem, kad vien iespējams, ir jāaizstāj ar alternatīvām metodēm.

ES Direktīva par zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku aizsardzību: nosaka stingrus noteikumus un apstākļus, kā var notikt izmēģinājumi ar dzīvniekiem, ja tas joprojām ir nepieciešams, bet tās mērķis ir pamazām pilnībā atteikties no dzīvnieku izmantošanas pētniecībā un regulatīvos nolūkos ES.

Eiropas pilsoņu iniciatīva

– jūsu rīks Eiropas politikas veidošanai
#EUTakeTheInitiative
https://europa.eu/citizens-initiative/_lv

Sekoiet jaunumiem par Eiropas pilsoņu iniciatīvu šeit:

https://europa.eu/citizens-initiative/news_lv

Iepazīstieties ar veiksmes stāstiem EPI forumā šeit:

https://europa.eu/citizens-initiative-forum/success-stories_lv